

[Suomi](#) [English](#)[Etusivu](#) [Henkilöt](#) [Strategia](#)[Hankkeita ja tutkielmia](#) [Blogi](#)[Tapahtumia](#) [Yhteistyökumppaneita](#)**TURUN
YLIOPISTO**

Erasmus+ -opettajavaihto Puolaan yhdisti historian ja nykyisyyden

5.6.2026 Maarit Mutta

Tein Erasmus+-opettajavaihdon Opolen yliopiston filologiseen tiedekuntaan (Uniwersytet Opolski, [Wydział Filologiczny \(https://wfil.uni.opole.pl/en/\)](https://wfil.uni.opole.pl/en/)) toukokuun lopussa 2026, ja matkani oli monella tavalla inspiroiva ja silmiä avaava. Vierailun aikana historia ja nykypäivä linkittyivät hienosti yhteen ja antoivat paljon ajateltavaa ja uusia ideoita. Vierailun emäntänä toimi dr. hab. Magdalena [Szyszka](https://repo.uni.opole.pl/info/author/UO3457644544664ddaa8a91539f074bb4a?ps=20&lang=en&title=&pn=1&cid=1661160) (<https://repo.uni.opole.pl/info/author/UO3457644544664ddaa8a91539f074bb4a?ps=20&lang=en&title=&pn=1&cid=1661160>), joka oli tutkijana Turun yliopistossa (2022–2023) Suomen Akatemian rahoittamassa Fluency and Disfluency Features in L2 Speech (FDF2 (<https://sites.utu.fi/flowlang/researchers/>)) -hankkeessa.

Kuvat: Maarit Mutta

Muutama sana ensin Opolen kaupungista, joka lienee tuntematon monelle suomalaiselle. Opole sijaitsee Oderjoen rannalla Sleesian tasangolla, ja sen sanotaan olevan ilmastoltaan yksi Puolan lämpimimmistä kaupungeista. Lämmintä olikin koko matkan ajan, sillä lämpötila vaihteli 23 ja 27 asteen välillä. Kaupunki on vanha; se perustettiin 800-luvulla ja sai kaupunginoikeudet vuonna 1217. Kaupungilla on olemassa myös saksalainen nimi Oppeln, koska se on ollut historiansa aikana osa Saksaa. Toisen maailmansodan jälkeen Opole liitettiin Puolaan. Kaupunkia halkoo joki ja kaksi kanaalia. Kaupungissa on runsaat 128 000 asukasta, joista suurin osa on puolaisia, mutta pieni saksalaisvähemmistökin asuu tänä päivänä alueella. Opolessa järjestetään vuosittain Puolan tärkein ja arvostetuin musiikkifestivaali ([Krajowy Festiwal Polskiej Piosenki w Opolu \(https://festivalopole.tvp.pl/\)](https://festivalopole.tvp.pl/)), joka tänä vuonna pidetään 4.–7.6. Festivaaliin osallistuu paljon uusia kykyjä, jotka haaveilevat tekevänsä musiikista oman ammattinsa. Kaupungin keskustan kävelykadulla on katulaatoitusta koristamassa viisisakaraisia tähtiä muun muassa kilpailussa tunnetuksi tulleiden kuuluisuuksien kunniaksi kuten Los Angelesin Hollywood Walk of Fame. Kaupunkikuvassa korostuvat myös monet patsaat, joiden seurassa voi viettää aikaansa filosofisesti keskustellen.

Vasen kuva: Maarit Mutta; oikea kuva: Magdalena Szyszka

Historiallisia yhteyksiä Euroopassa

Puolan historia, kuten yllä mainitsin, linkittyy lähihistorian kautta Saksaan, mutta sillä on historiallisia juuria myös pohjoisessa Suomen Turkuun ja Ruotsiin sekä muihin, keskieurooppalaisiin maihin. 1500-luvulla Krakovassa syntynyt Katariina Jagellonicasta (Katarzyna Jagiellonka) tuli Suomen herttuatar ja sittemmin Ruotsin kuningatar naituaan Juhana III:n. He pitivät Turun linnassa renessanssihoivia, joka sai vaikutteita tuolloin Puolasta ja Italiasta. Puolan entinen pääkaupunki (vuoteen 1596) Krakova (Kraków, saksl. Krakau) on nykyisin Puolan toiseksi suurin kaupunki (esikaupunkeineen yli 1,5 miljoonaa asukasta) Veikseljoen rannalla ja tunnettu matkailukohde. Saapuessani toukokuisena sunnuntaina Krakovan lentokentälle ja kaupunkiin tuntui kuin olisin tullut toiseen maailmaan, kun kaikkialla oli turisteja ja mieletön autoliikenne. Suomeen verrattuna toki autoilijat huomioivat muut autoilijat ja jalankulkijat hyvin ja antoivat tietä tarvittaessa. Näin ei kuulemma ei kaikkialla Puolassa, joten autojen, bussien ja raitiovaunujen keskellä kannattaa olla varuillaan. Ruotsalaisesta vaikutuksesta yllätyin, kun menimme syömään [Skansen Smaków](https://skansensmakow.pl/en/home-2/) (https://skansensmakow.pl/en/home-2/) -ravintolaan, joka edustaa perinteistä rakentamista ja tarjoaa puolalaisia perinneruokia. Tukholman Skansen on ulkoilmamuseo, ja tämä alue järven rannalla vie myös vanhaan maailmaan.

Krakovan lisäksi toinen tunnettu suurkaupunki lähellä Opolea on Oderjoen rannalla sijaitseva Wrocław (saks. Breslau, tšek. Vratslav), jossa asuu yli 640 000 asukasta. Historiansa aikana se on kuulunut Böömiin (nyk. Tšekin tasavallassa oleva alue), Itävaltaan, Preussiin ja Saksaan. 70 prosenttia kaupungista tuhoutui toisessa maailmansodassa, jolloin se liitettiin Puolaan. Erilaiset kulttuuriset kerrostumat näkyvät

Kuva: Maarit Mutta

kaupunkien katukuvassa ja esimerkiksi tienviitoissa, joissa puolalaisten nimien lisäksi näkyy usein saksalaisia nimiä. Kulttuuri sisältää paljon myyttisiä ja opettavaisia tarinoita. Yksi Wrocławin tarinoista kertoo turhamaisesta työstä, ja se liittyy Pyhän Maria Magdalenan kirkkoon ja sen kahden tornin väliseen Noitien siltaan (Mostek Pokutnic). Sillan kaiteella istuu kaksi pientä, noita-asuista tonttua (Wrocławin kuuluisia kääpiöhahmoja) muistuttamassa tarinan opetuksesta.

Puolan keskeinen sijainti Euroopassa näkyy myös liikenneyhteyksissä. EU:n rahoituksella on saatu rakennettua uusia moottoriteitä halkomaan maata niin pohjoinen–etelä- kuin itä–länsi-suunnassa. Myös junayhteydet antavat mahdollisuuden haaveilla: junamatkan pääteasema voi olla esimerkiksi Berliinin päärautatieasema. Historiastaan huolimatta kaikilla alueilla ei puhuta enää saksaa muttei välttämättä myöskään englantia. Jos haluaa kysyä neuvoa englanniksi, kannattaa kohdistaa kysymyksensä nuoremmalle sukupolvelle.

Opettajan ajatuksia kampukselta ja kielten opetuksesta

Opettajavaihto Opolen yliopistoon sisälsi oman opetuksen lisäksi tuntien seuraamista ja käynnin alakoulussa.

Ensimmäiseen päivään kuului

tutustuminen Opolen yliopistoon, sen aktiviteetteihin ja keskeisiin toimijoihin.

Suunnittelimme oleskelun aikana myös tulevaa yhteisartikkelia. Yhteistyö FDF2-hankkeessa oli jo realisoitunut yhteisesitelmänä vuoden 2025 EuroSLA-konferenssissa Norjan Tromssassa, ja esitelmästä on nyt tarkoitus kirjoittaa yhteisartikkeli suullisen ja kirjallisen kielitaidon sujuvuudesta ja kielellisestä ahdistuneisuudesta. Yliopistolla opiskelijat olivat mukavia, luennot ja observoinnit toimivat. Maisteritason opiskelijat olivat tulevia englannin kielen opettajia, joiden didaktiset opinnot kuuluvat osaksi kielten opintoja eikä niitä tehdä erillisessä kasvatustieteellisessä tiedekunnassa kuten meillä. Kielitaustaltaan eri taustoista tulevat opiskelijat puhuivat kaikki englantia mutta myös monia muita kieliä. Ranskan kielen kurssilaiset olivat kolmannen vuoden opiskelijoita, jotka olivat aloittaneet ranskan opinnot nollatasolta. Tämä kokemus antoi arvokkaita vinkkejä siitä, miten kolmessa vuodessa opiskelijoiden kielitaito voi kehittyä hyvälle tasolle. Esimerkiksi perinteinen ääneenlukeminen auttaa kielen ääntämisen kehittämisessä.

Kuva: Maarit Mutta

Vasen kuva: puolalainen opiskelija, oikea kuva: Maarit Mutta

Vierailimme Szkoła Podstawowa "TAK (<http://www.tak.opole.pl>)" -alakoulussa (perustettu 1990), jossa aloitetaan vieraan kielen opettelu ensimmäisellä luokalla ja opetusta tällä kielellä on jopa 5–7 tuntia viikossa. Tällä tavoin oppilaista koulutetaan kielitaitoisia yhteiskunnan jäseniä jo pienestä pitäen. Useat oppilaat saattavat myös ottaa yksityistunteja koulun jälkeen kielitaidon kehittämiseksi.

Hyvän kielitaidon katsotaan olevan valtti työmarkkinoilla, varsinkin jos tähdätään kansainväliselle uralle. Koulun nimi *tak* tarkoittaa 'kyllä', ja sen päämääränä on kasvattaa avomielisiä oppilaita maailman kohtaamiseen. Koulussa vieraana kielenä on pääasiassa englanti mutta myös saksa. Espanjan asema on nousussa, mutta ranskan opetusta on hyvin vähän. Vieraan kielen valitseminen kuulostaa hyvin paljon samalta kuin suomalaisessa kontekstissa.

Erasmus+ -opettajavaihtovierailut antavat uusia ideoita ja motivaatiota opettajan työhön

Tämä oli toinen Erasmus+ -opettajavaihtoni urani aikana. Ensimmäisen tein yli 15 vuotta sitten Pariisi 13 -yliopistoon, ja nyt oli sitten vuorossa Opolen yliopisto. Molemmat vierailut pohjautuivat henkilökohtaisiin verkostoihin, mikä helpottaa opettaja- tai henkilökuntavaihdon tekemistä. Opolen yliopiston vaihto-ohjelma koskee tällä hetkellä vain opettajia ja henkilökuntaa, mutta suunnitelmassa on sen laajentaminen koskemaan myös opiskelijoita. Turun yliopistolla on tällä hetkellä vaihto-ohjelma opiskelijoille muun muassa Wrocławin yliopiston kanssa. Erasmus+ -tukea opettaja- tai henkilökuntavaihtoon

Kuva: Tak-koulun opettaja

voi hakea kaksi kertaa vuodessa: syksyllä lokakuussa seuraavan vuoden keväälle ja keväällä toukokuussa seuraavan vuoden syksylle. Vaihdon suunnittelu pitää siis aloittaa ajoissa, koska ensimmäisenä pitää saada kutsu yliopistoon ja laatia alustava ohjelma matkan ajaksi, jotta voi hakea Erasmus+ -ohjelman apurahaa [opettaja- ja henkilökuntaliikkuvuuksiin \(https://intranet.utu.fi/fi/palvelut/henkilokuntavaihto/Sivut/default.aspx\)](https://intranet.utu.fi/fi/palvelut/henkilokuntavaihto/Sivut/default.aspx). Kannattaa myös lukea tarkasti ohjeet, mihin tarkoitukseen, mihin yliopistoihin ja kuinka paljon apurahaa voi saada. Matka on Erasmus-tuesta huolimatta tavanomainen työmatka, jonka aikana on noudatettava yliopiston matkustusohjetta. Tämä tarkoittaa myös sitä, että voi valita vihreän matkustamisen eli kestävän vaihtoehdon. Junia Puolassa kulkee paljon, mutta viivytyksiä tulee myös. Kannattaa suhtautua rauhallisesti, kun 45 minuutin matkaa kestääkin 2,5 tuntia – suurin osa asemalla odotellessa. Tulee mieleen nostalgiset interrailmatkani Euroopassa!

Categories: [Uncategorized](#)

Share

